

UPPSALA
UNIVERSITET

SAMFAK 2008/63

Resursfördelnings- modell för anslaget för forskning och forskarut- bildning

Samhällsvetenskapliga fakulteten

Beslut
Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden 2008-04-24

Innehållsförteckning

Modell för fördelning av anslaget för forskning och forskarutbildning inom Samhällsvetenskapliga fakulteten	2
Modellens uppbyggnad	2
Remissvar och överväganden	3
Beslut	4

Modell för fördelning av anslaget för forskning och forskarutbildning inom Samhällsvetenskapliga fakulteten

Sedan slutet av 1980-talet har Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden tillämpat ett system där anslaget för forskning och forskarutbildning (tidigare benämnt fakultetsanslaget) fördelas i olika potter vars storlek delvis bestäms av vissa nyckeltal och prestationsrelaterade indikatorer.

Under innevarande mandatperiod har fakultetsnämnden bedrivit ett arbete för att skapa en ny och bättre modell för denna resursfördelning. Syftet med den nya fördelningsmodellen är att:

- tydliggöra att fakultetsanslaget avser både forskning och forskarutbildning
- skapa ett forskarutbildningsanslag som inte bara avser studiestöd utan också utbildningskostnader
- renodla fakultetens direktfinansiering av lärostolsprofessorer till att avse forskningsdelen
- skapa incitament för kvalitetsutveckling av fakultetens forskning
- öka betydelsen av prestations- och kvalitetsbaserade indikatorer
- införa ett översiktligt mått på vetenskaplig output (dvs publicering) i fördelningsmodellen.

Modellens uppbyggnad

Den nya modellen beskrivs nedan. Det för de aktuella institutionerna disponibla anslaget fördelas till institutionerna i två potter, ett anslag för forskarutbildning och ett anslag för forskning. Det är viktigt att påpeka att modellen endast utgör en metod att fördela resurser till institutionerna och att institutionerna planerar och använder medlen på det sätt som bäst gynnar den egna verksamheten.

Forskarutbildningsresursen har dimensionerats med utgångspunkt i hur mycket som tidigare avsatts för studiestöd samt lärostolsprofessorernas arbete inom forskarutbildningen.

Forskarutbildningsresursen skall täcka både studiestöd och kostnaderna för att bedriva forskarutbildning (handledning, kurser, administration mm), och den fördelas på samma sätt som studiestödet idag: en bottenplatta (satt till 625 000 per forskarutbildningsämne) och därutöver i förhållande till institutionernas andel av Samhällsvetenskapliga fakultetens forskarexamina under en rullande fyraårsperiod (läsår).

Forskningsresursen består av fyra delar. Först tilldelas institutionerna medel motsvarande 50% av *lönekostnaden för de inrättade professorerna* som ligger i professorsprogrammet. Resterade medel fördelas i tre lika stora delar utifrån tre faktorer: lärarstabens storlek och kompetensnivå, upparbetade externa forskningsmedel under en rullande fyraårsperiod, samt vetenskaplig publicering under en rullande fyraårsperiod.

Lärarkårens storlek och kompetensnivå beräknas med utgångspunkt i antalet tillsvidareförordnade lärare samt forskarassistenter och biträdande lektorer, varvid lärare med doktorsexamen ges värdet 1, lärare med docentkompetens ges värdet 1.5, samt befördrade professorer värdet 2 (som vid fördelning av rörlig resurs i tidigare modell).

Externa medel definieras via omsättning inom bidragsforskning och uppdragsforskning (prest 22 + 23) under en rullande fyraårsperiod (som vid fördelning av stödresurs idag, men fyra istället för tre år).

Publiceringsmätningen baseras på OPUS. För en rullande fyraårsperiod summeras tre typer av publikationer på svenska eller engelska:

- artiklar i tidskrifter med referee-förfarande
- artiklar/kapitel i editerade böcker på etablerade förlag
- monografier på etablerade förlag.

Lokala publikationskanaler (institutionsserier och liknande) räknas inte in och ej heller avhandlingar (de tillgodoräknas ju som underlag för forskarutbildningsanslaget).

På detta material läggs sedan den "norska modellens" vägning av olika publikationstyper samt indelning av publikationskanaler (tidskrifter och bokförlag) i två grupper: normalkanaler (nivå 1) samt "toppkanaler" (nivå 2). Hur publiceringskanaler inom olika discipliner nivåbestämts framgår av webbsidan: <http://dbh.nsd.uib.no/>

Vägningen innebär att en artikel i vetenskaplig tidskrift ges 1 poäng i normaltidskrift och 3 poäng i topp-tidskrift. En artikel (kapitel) i en förlagsutgiven antologi ges 0,7 poäng på normalförlag och 1 poäng på toppförlag. En monografi ger 5 poäng på normalförlag och 8 poäng på toppförlag. Samförfattarskap ger andel av poäng efter antal författare; t.ex. i fallet med två författare från olika institutioner på artikel i normaltidskrift ges 0.5 poäng per institution.

Remissvar och överväganden

Fakultetsnämnden beslöt vid sammanträde 2008-03-27 att remittera den framtagna fördelningsmodellen till fakultetens institutioner för synpunkter. Remissvar har inkommit från 12 av fakultetens institutioner (Institutionen för handelsrätt och Sociologiska institutionen har avstått från remissvar).

Remissvaren ger ingen entydig bild även om en majoritet tycks inta en positiv inställning till modellen. Synpunkter framförs dock på enskildheter i modellen såsom hur publiceringsmåtten bör utformas, vilka externa medel som skall räknas med eller om de alls skall ingå, vilka lärargrupper som skall räknas med i nyckeln för lärarkårens kompetens, etc.

Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden bedömer att det trots vissa synpunkter på modellen ändå finns stöd för införande av den. Mycket tyder också på regeringen kommer att vilja använda just måtten publicering och externa medel vid framtida fördelning av anslag för forskning och forskarutbildning till lärosätena. Det är därför rimligt att dessa två mått ingår i fakultetens fördelningsmodell.

Det är fakultetsnämndens uppfattning att den fördelningsmodell som institutionerna fått ta ställning till har flera fördelar:

- Den ger ett rimligt utfall i den meningen att den inte inledningsvis medför dramatiska omfördelningar av resurser i jämförelse med utgångsläget.
- Den balanserar relativt väl kraven på stabilitet och förutsägbarhet å ena sidan, och tydliga incitament å den andra.
- Den är enkel, symmetrisk, genomskinlig, lätt att kommunicera (jämfört med dagens modell).

Beslut

Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden har vid sammanträde 2008-04-24 beslutat

- att den nya modellen skall börja tillämpas fr o m 2009 års verksamhetsplan
- att den nya modellen skall utvärderas våren 2011
- att en bibliometrigrupp skall tillsättas för att arbeta med den bibliometriska modellen och vid behov föreslå justeringar av densamma. I gruppen skall ingå representanter för de olika publiceringstraditionerna.

För att ingen institution skall drabbas av oförutsedda förändringar i resurstilldelningen fasas modellen in under en treårsperiod. För att övergången skall bli så friktionsfri som möjligt har fakultetsnämnden beslutat följande:

- att den nya modellen används i VP 2009 och VP 2010 parallellt med den gamla modellen, och effekterna av förändringen får bara delvis slå igenom under dessa år. Modellen får fullt genomslag först 2011.
- att de institutioner som skulle få öknings av anslaget jämfört med en verksamhetsplan enligt nuvarande fördelningsmodell får för 2009 endast ut en fjärdedel av denna ökning.
- att de institutioner som skulle få minskade medel i den nya modellen jämfört med en verksamhetsplan för 2009 enligt nuvarande fördelningsmodell kompenseras under 2009 helt via fakultetens strategiska medel.
- att de institutioner som skulle få öknings av anslaget jämfört med en verksamhetsplan enligt nuvarande fördelningsmodell får för 2010 endast ut hälften av denna ökning.
- att de institutioner som skulle få minskade medel i den nya modellen jämfört med en verksamhetsplan för 2010 enligt nuvarande fördelningsmodell kompenseras under 2010 till hälften via fakultetens strategiska medel.
- att Institutionen för informationsvetenskap särbehandlas. Institutionen är den enda institution som skulle få radikalt minskade anslag för forskning och forskarutbildning i modellen. Den framtida organisatoriska och ämnesmässiga inriktningen på de discipliner som idag ingår i institutionen utreds för närvarande. Oavsett vad som händer med denna institution och dess ingående ämnen är det rimligt att anta att de under en övergångsperiod måste tilldelas särskilda resurser ("nystartsbidrag") via fakultetens strategiska medel och först i efterhand fasas in i resursfördelningsmodellen.
- att Institutet för bostads- och urbanforskning samt Institutionen för euroasiatiska studier (som ej utgör egna forskarutbildningsämnen) ligger utanför modellen.